

LBRIS | We know
books

Ștefan Doru Dăncuș

POVEȘTI PENTRU GABRIELLA

Editura LIMES
Cluj-Napoca, 2009

Păcatul cărnii

Motto: „Cum rămâne casa pustie după ce prietenii au plecat, cum paharele și jumătățile de țigări rămân singurii străjeri ai propozițiilor spuse, așa rămâne sufletul omului ce nu cunoaște hodina, cum unele frânturi de cuvinte s-au conservat în spațiul – o vreme al tuturor – cum muzica (aceeași) pune cauciucul tăcerii peste sticla goală – așa rămâne stăpânul orelor nopții.”

Ștefan Doru Dăncuș

Alături de fiecare răzbunare stă, indecisă, memoria. Suntem, oriunde ne-am afla, niște trăpași ai vinovăției. Fericite de noi. Dacă am forța iertarea ne-am compromite sufletul care, nu-i așa, este un reper tradițional și în general suportabil. La acesta ne raportăm, primejdioși, atunci când încasăm vreun bobârnac din partea unui adversar invizibil. Fără îndoială, de-a lungul vieții suntem nevoiți să ucidem câte-un înger păzitor. Al nostru sau al altuia, n-are importanță.

Toate gândurile mele despre lume s-au coagulat într-un fel de piatră filozofală a tăcerii. Când m-am adresat lui Dumnezeu pentru lămuriri suplimentare, încercând să-mi verific oferta, am avut parte de un monolog dezlânat. Acum vorbesc în pustie: cum aș fi putut lua legătura cu un auditoriu speriat de ce știe că va auzi?

P.S. Să ne imaginăm că respirația noastră este îngerul nostru și că murind noi, dispare și el. Văzută din acest unghi, frumusețea oamenilor ar putea fi imaginația îngerilor oamenilor.

La un moment dat (știm prea bine) tot ce avem impresia că ne aparține, ne părăsește. Trăim un fel de teroare interioară, rotația secundarului unui ceas care nu-ți dă răgaz să exprimi în termeni corecți ce dorești, așa că împingem în față o imagine precum Sisif bolovanul, scoțând în față munca prestată. Astăzi, nu acest gest fenomenal ne interesează ci cum era remunerat, cu ce monedă i se plătea. Inventivi cum suntem, am

putea pune la punct o afacere deosebit de rentabilă: l-am închide pe domnul Sisif într-o rezervație naturală și, cu siguranță, milioane de turiști naivi s-ar îngămădi să vadă dihania care urcă, nemotivat, bolovanul pe munte. Ne împiedică însă ideea că imaginile pe care noi le împingem zilnic în față costă ceva, nu ni le cosmetizăm degeaba. Ca o batjocură, se insinuează aici o întrebare: nu cumva noi suntem cei închiși în grădina zoologică? Mereu pe fază, șefii noștri ne liniștesc: fără grijă, așa-i de când e lumea pe pământ. Dar în cer?

Sărăcia nu mai este o certitudine ci o obișnuință, ca lipsa apei în Africa de Sud. Am să revin asupra ierarhizării greșelii întrebându-i pe cercetătorii ei dacă

a) cel care nu poate pune pe masă decât un colț de pâine îi poate ierta pe

b) conții, prințesele, parlamentarii, popii, conducătorii de tot felul & odraslele – pentru dezgustătorul lor ospăț.

Dacă fragilele și grațioasele lor stomacuri nu descalifică preamărirea bucătăriei noului mileniu (de la asta mă așteptam la ceva mai drastic). Dacă acei „creștini” care au permis apartheidul nu sunt predecesorii celor care astăzi sunt vinovați pentru copiii morți în fiecare seară pe ecranele televizoarelor noastre.

Aceia nu au un răspuns limpede (nici n-au avut vreodată, s-au ascuns în hățișul disculpărilor) dar eu, firește, da:

Tu n-auzi scrâșnirea dinților
din interiorul speciei umane

(nici o cămilă n-a depășit limita urechilor unui ac)
femeia purtându-și în burtă extazul

subvenționează speța superioară a mortăciunilor.

nu mai vorbește nimeni pe terra

popoare imperii comandanți de excepție

șefi importanți și burtoși s-au oprit să vadă cum

în orânduirea ieslei cu fân

cineva se chinuie să nască

în neștire – iertarea

Nicăieri n-am văzut exprimate mai radical bunătatea și înțelegerea, ca în picturile în care apare Sfânta Familie. Chipul lui Isus ridică un mare

semn de întrebare pentru mine, tributarul erorii și compromisului: cum poți pedepsi pe cineva din blândete?

Dimineața, constat cu tristețe că mi s-au adâncit ridurile urii pe față, că brazdele egoismului se înmulțesc la coada ochilor, că rictusul blazat ce apare tot mai des pe buzele mele mă îndepărtează de pozitivul uman; în fața oglinzii, cutele de pe frunte îmi semnalizează tot mai stins faptul că părăsesc în grabă iubirea de aproapele meu, suferindul. Promit că-mi voi reveni și apoi o zi întreagă am la dispoziție pentru a distruge curata vitrină în care m-am analizat o clipă. Sunt obligat de împrejurări, îmi justific pomirile sociale, dar nu-i adevărat. Nu cred nici o secundă în verdictul ăsta favorabil și egoist.

Cu toții am sesizat ura din atmosferă, cu toții știm că ne-am înrăit dar nici unul nu facem ceva. Și când ne punem, în intimitate, întrebarea, un răspuns inferior ne înfășoară ca pe niște mumii în bandajele jegoase ale complacerii. Cu o floare nu se face primăvară. Dar pentru ca eu să ofer ceva memorabil, transcriu următorul motto:

„Mă gândesc la disperare cu dispreț. Nu mai seamăn cu ceilalți subordonați ai ministerelor de finanțe. E suficient să ai credință cât un bob de muștar ca să primești primul ajutor (aripile) în momentul căderii, ca mâna oportună a Celui Înalt să te oprească din alunecare, să te așeze iar, cu modestie, pe locul părăsit din neputință” (Ștefan Doru Dăncuș, „Povești pentru Gabriella”).

Fugind de la locul faptei, tremurând de spaimă în hainele ponosite, mă opresc într-un gang și trec la partea a doua a motto-ului:

„Ora lumii-ncepe să se sfarme
Șirele spinărilor se frâng
Când întreaga specie adoarme
Și așteaptă Dumnezeu să plâng

Lângă mine – doar aceste goale
Trupuri de cuvinte înflorind
Doar aceste pagini senzuale
Care-așteaptă să încep să mint

Noaptea asta n-o să cadă stele
Noaptea asta numai spaima cad
Morții scriu cu degetele mele
Drumul către moarte l-am uitat

Azi e ziua notelor de plată
Nu mai am – deodată – întrebări
Și-ntre Dumnezeu și mine – iată
Au rămas așa puține scări

Nu mai este timp și nici murdare
Nu mai sunt aceste amintiri
Acești pași au devenit cărare
Printre nașteri, morți și despărțiri

Acum iarăși locuiesc în temple
Iar așteaptă Dumnezeu să plâng
Lângă câmpul ăsta de exemple
Care-apar, trăiesc și-apoi se sting

Între Dumnezeu și mine – iată
A rămas o scară și ceva
Și duhnind a țară disperată
Nu mai am curaj să ure pe ea.”

În apropiere, următorii își trag sufletul. Se va lumina de ziună în curând. Ascult creionul până ia forma unei arme celebre, asemănătoare cuielei Crucificatului, și o iau la goană, ei încă se odihnesc.

Acum vreo lună de zile, fiind „în bani”, i-am cumpărat fetiței mele un papagal verde. De cum l-a văzut, M. B. Marian l-a poreclit „legionarul”. Mă muncește de-un timp gândul că ar trebui să-i iau o pereche dar nu știu dacă cel cumpărat de mine este un „el” sau o „ea”. De când cu Articolul 200 sau 201 (era Recomandare?!) mă feresc de astfel de confuzii ca de dracu. Atât mi-ar mai lipsi, cum stau pe fotoliul de lângă sobă și în plus, știind că de ce ți-e frică nu scapi: nici azi n-a venit poștașul cu banii.

Toată ziua bună ziua dai peste personalități și oameni importanți. Concluzia dialogului meu cu unul din ei a fost atât de controversată/curioasă întrebare: ce-i de făcut?

DEVELOPARE: Un surâs enigmatic a luminat pentru câteva lipe figura concentrată a distinsului om: „Una hirundo non facit vera”.

Am înțepenit în fotoliu, în jurul nostru grupuri-grupuri de invitați ciocneau paharele în cinstea organizatorilor acelei minunate recepții. Mi s-au strepezit dinții aflând că petrecerea aceea se desfășura în cinstea unei abandonări comune. Zâmbetele uleioase și largi, fumul de țigară ridicându-se spre tavanul înalt al sălii, platourile cu gustări reci, șampaniile pocnind uneori în acompaniamentul unor țipete de complezență (că așa trebuie, femeile să țipe când pocnesc dopurile), bărbile tot mai impozante cu trecerea anilor, tinerele în mini de piele ieșite la vânătoare de bărbați „cu nume” care să le netezească viitorul... toate acestea și multe altele nu erau decât un omagiu vulgar și fâțiș adus neputinței.

Complăcându-ne într-o falsă normalitate, am dublat acel firesc secular și, cum era de așteptat, am fost izgoniți din realitate (singura entitate lucidă pe care o putem prevedea), la umbra comodă a lui „Una hirundo non facit vera”. M-am gândit la acestea în toaleta restaurantului, înfricoșat că nici un scurtcircuit neuronal n-a împiedicat derularea observației.

Ajuns acasă, am găsit în Biblie un verset atât de frumos încât l-am parafrazat cu taxa socială neplătită de câteva zile: „Cei ce trăiesc potrivit trupului la ale trupului cugetă, iar cei ce trăiesc potrivit Spiritului la cele ale Spiritului, căci pornirea trupului este moarte, pe când pornirea Spiritului este viață și pace” (Noul Testament).

TAXĂ SOCIALĂ. 18.10.1999

acum suntem amândoi periferici –
îngenuncheate unghiile dezmațului nostru
am putea striga urla țipa ne-am putea plânge jelui boci
am putea face prăpăd în obscuritatea asta lichidă/ malformată
de gesturi.

am putea ucide am putea muri
dar suntem amândoi la pământ
amândoi o pulsare a tăciunilor iertării.
recunoaștem: avem sânge nervi
pustiuri între degete
roți dințate între iubirile/ urile noastre
cauciuc rotund între fruct și cadou
sfere din plastic între minciună și spovedanie
cercuri inoxidabile între mirese și femeile
gonflabile ale zilnicelor orgolii.
recunoaștem: ne întâlnim la periferia genunchilor